Eduskunnan talousvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS 96/2026 vp. – VASTINE TALOUSVALIOKUNNALLE ANNETTUIHIN ASIANTUNTIJALAUSUNTOIHIN

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta esitän otsikkoasiassa kunnioittavasti seuraavan.

Vastine koskee seuraavia valiokunnan ministeriön käyttöön 15.9.2026 ja 17.9.2026 toimittamia asiantuntijalausuntoja:

- Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) (*Elinkeinoelämän keskusliitto*) 15.9.2026
- Finanssiala (FA) 15.9.2026– jäljempänä jakso 9
- Keskuskauppakamari – jäljempänä jakso 3
- Mikro- ja yksinyrittäjät ry (*Mikro- ja yksinyrittäjät*) 24.4.2026 – jäljempänä jakso 6
- Patentti- ja rekisterihallitus – jäljempänä jakso 8
- Suomen Taloushallintoliitto ry (*Suomen Taloushallintoliitto*)
- Suomen Tilintarkastajat ry (*Suomen Tilintarkastajat*) 24.4.2026 – jäljempänä jakso 4
- Tilastokeskus 11.9.2026
- Verohallinto 10.9.2026– jäljempänä jakso 5
- XBRL Suomi – jäljempänä jakso 7

Tämän ministeriövastineen lähtökohtana on direktiivien (EU) 2017/1132 tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista (kodifikaatio), (EU) 2019/1151 direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse digitaalisten välineiden ja prosessien käytöstä yhtiöoikeuden alalla sekä (EU) 2025/25 direktiivien 2009/102/EY ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta digitaalisten välineiden ja prosessien käytön laajentamiseksi ja parantamiseksi yhtiöoikeuden alalla, digitaalista tilinpäätöstä koskevien säännöstön kansallinen täytäntöönpano: Lausuntohuomautukset on otettu huomioon siltä osin kuin niissä on tuotu esiin seikkoja, joiden suhteen hallituksen esityksessä ehdotetut säännökset antavat aihetta tarkentaa tai täydentää niiden muotoilua direktiivin mukaiseksi. Toisaalta sellaisten kommenttien, jotka eivät välittömästi liity direktiivin tarkoitukseen, perusteella ei ole laajennettu kansallisia säädösehdotuksia ottaen huomioon, että hallitusohjelmassa edellytetään EU-tason ylittävän lisäsääntelyn välttämistä.

Lisäksi ministeriö itse on kiinnittänyt huomiota lakitekniseen päällekkäiseen sääntelyyn, josta selvitystä on esitetty kohdassa 2.

1. Yleiset lausunnot

Lausunnonantajista *EK*, *Suomen Taloushallintoliitto* ja Tilastokeskus eivät esitä varsinaisia muutos- tai täydennysehdotuksia. Niiden lausuntoja ei käsitellä lähemmin.

2 Työ ja elinkeinoministeriö

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
2.1 Ehdotetussa kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 2 momentin 2 kohdassa on osittain päällekkäistä sääntelyä 4 kohdan kanssa, jossa viitataan 1 kohtaan, joka tulee katetuksi kohdassa 2.	• Päällekkäisyyden poistamiseksi **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi asianomaisen 2 momentin 4 kohdan muotoilemista uudelleen seuraavalla tavalla:**”***4) avoin yhtiö, jonka kaikki yhtiömiehet ovat 2–3 ja 5 kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä;”***

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
2.2 Ehdotetussa kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 2 momentin 3 kohdassa on osittain päällekkäistä sääntelyä 5 kohdan kanssa, jossa viitataan 1 kohtaan, joka tulee katetuksi kohdassa 3.	• Päällekkäisyyden poistamiseksi **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi asianomaisen 2 momentin 5 kohdan muotoilemista uudelleen seuraavalla tavalla: *”5) kommandiittiyhtiö, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat 2–4 kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä.”***

3 Keskuskauppakamari

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
3.1 Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että tässä vaiheessa iXBRL-merkintöjä ei edellytetä tehtäväksi laajemmin kuin, mikä on ehdottoman välttämätöntä. Kysymystä iXBRL-merkintöjen yksityiskohtaisuuden tasosta ei Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan tulisi jättää yksinomaan PRH:n päätöksen varaan, vaan asiasta tulisi säätää lain tasolla.	• Ministeriö pitää Keskuskauppakamarin huomiota tärkeänä. PRH on lausunnossaan todennut, että se laatii merkinnät tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tarkoittaen, ettei merkinnöillä yksilöidä kaikkia kohtia tilinpäätöksessä eikä toimintakertomuksessa. Ministeriö katsoo, ettei Keskuskauppakamarin lausunnossa esitetty vaatimus laintasoisesta säädöksestä ole tarpeen muun muassa tarkoituksenmukaisuus ja merkintöjen sääntelyn muuttamisen joustavuus huomioiden.
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
3.2 Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota perustelujen ja ehdotettujen säännösten ristiriitaan. Hallituksen esityksen perustelujen (s. 33–34) mukaan esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa oikeustilaa tilinpäätöksen allekirjoittamisen osalta. Perustelujen mukaan *”[v]irallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä. Digitaalinen tilinpäätös, joka toimitetaan PRH:lle, on juridiselta luonteeltaan jäljennös.”* Keskuskauppakamari kannattaa edellä kuvattua perustelujen kirjausta, sillä se jättää tilaa yhtiö- ja tilintarkastuskäytäntöjen kehittymiselle ja mahdollistaa siirtymisen aidosti digitaaliseen tilinpäätökseen siinä vaiheessa, kun se on teknologisesti järkevää ja mahdollista. Esimerkiksi digitaalisen tillinpäätöksen sähköiseen allekirjoittamiseen liittyy Keskuskauppakamarin käsityksen mukaan vielä avoimia kysymyksiä. • Keskuskauppakamari huomauttaa kuitenkin, että ehdotetut säännökset eivät vaikuta olevan täysin linjassa hallituksen esityksen perustelujen kanssa, sillä säännökset edellyttävät digitaalisesti raportoivan yrityksen laatimaan tilinpäätöksensä digitaalisessa muodossa (esim. 1. lakiehdotuksen 3 luvun 8 §:n 3 momentti).	• Ministeriö toteaa, että samaan asiaan on kiinnittänyt huomiota myös Finanssiala ja Suomen Tilintarkastajat. Tältä osin ministeriön vastine ja ehdotukset on esitelty jäljempänä Finassialan lausuntoon annetussa ministeriövastineessa kohdassa **9.2.**

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
3.3 Keskuskauppakamari huomauttaa, että hallituksen esityksessä ehdotetut säännökset eivät ole täysin johdonmukaisia sen suhteen, mikä tilinpäätösversio (hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoittama vai digitaalinen) on tilintarkastuksen kohteena. Myös se, missä määrin tilintarkastuksen tulee kohdistua iXBRL-merkintöihin, jää Keskuskauppakamarin käsityksen mukaan avoimeksi. Keskuskauppakamari katsoo, että tilintarkastuksen tulee kohdistua hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoittamaan ja yhtiökokouksessa vahvistettavaan tilinpäätökseen.	Hallitutuksen esityksessä ei muuteta tilintarkastuksen kohdetta säätelevää lainkohtaa. Tilintarkastuslain 3 luvun 1 §:n mukaan *" Tässä laissa tarkoitetun tilintarkastuksen kohteena on yhteisön tai säätiön tilikauden kirjanpito, tilinpäätös sekä hallinto.* *Jos lainsäädännössä muutoin edellytetään tilintarkastusta, tilintarkastukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään tilikauden tilintarkastuksesta ja sen sisällöstä."* • Hallituksen esityksen perusteluissa (s. 33–34) todetaan, että *"Virallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä."* • PRH:n tilintarkastusvalvonta on tulkinnut digitaalisen tilinpäätöksen merkintöjen tarkastamista. Sen mukaan digitaalisten tilinpäätösten merkintävaatimukset koskevat kestävyysraportointiyrityksiä ja pörssilistattuja yrityksiä. Digitaalisten merkintöjen tarkastaminen kuuluu osaksi lakisääteistä tilintarkastusta. Kestävyysraportointiyrityksen tai pörssilistatun yrityksen ei tarvitse antaa tilintarkastajalle erillistä toimeksiantoa digitaalisten merkintöjen tarkastamiseksi.

4 Suomen Tilintarkastajat

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
4.1 Hallituksen esityksessä ehdotetaan kirjanpitolakiin uutta 3 luvun 8 §:ä. • Suomen Tilintarkastajat huomauttaa, että tilinpäätöksen oikeudellinen ja virallinen asema perustuu johdon, käytännössä hallituksen ja toimitusjohtajan, allekirjoituksiin. Tämän vuoksi tilinpäätöksen laatimisesta yksinomaan digitaalisessa muodossa ei voida säätää erillisenä velvoitteena, ellei samalla säädetä selkeästi myös tilinpäätöksen digitaalisesta allekirjoittamisesta. Muutoin syntyy ristiriita tilinpäätöksen laatimista ja sen oikeudellista vahvistamista koskevien vaatimusten välille.	• Ministeriö katsoo, että Suomen Tilintarkastajien huomautus on perusteltu, koska digitaalisessa muodossa annetun tilinpäätöksen allekirjoittamisesta digitaalisesti ei esitetä säädettäväksi mm. lausuntopalautteessa esitettyjen teknisten edellytysten puuttumisen vuoksi. Asian osalta viittaamme edellä kohdassa **3.3** Keskuskauppakamarille annettuun vastineeseen sekä ministeriön ehdotukseen Talousvaliokunnan harkittavaksi, joka ilmenee jäljempänä FA:n lausunnolle annetun ministeriön vastineessa kohdassa **9.2.**
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine

4.2 Suomen Tilintarkastajat katsoo, että mikäli digitaalista allekirjoittamista ei ole mahdollista toteuttaa, tarkoituksenmukaisin ratkaisu on säätää digitaalisen laatimisen sijasta digitaalista rekisteröintiä koskevasta velvollisuudesta. Tällöin virallisena tilinpäätöksenä säilyisi johdon hyväksymä ja allekirjoittama tilinpäätös, josta rekisteröintiä varten muodostettaisiin digitaalinen tiedosto.	• Ministeriö katsoo, että Suomen Tilintarkastajien huomautus on perusteltu. Ministeriön ehdotus Talousvaliokunnan harkittavaksi ilmenee jäljempänä FA:n lausunnolle annetun ministeriön vastineessa kohdassa **9.2.**
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
4.3 Suomen Tilintarkastajat toteaa, että virallisen tilinpäätöksen yksiselitteinen määrittely on ehdoton edellytys sille, että tilintarkastuksen kohde voidaan määrittää. Tilintarkastus voidaan kohdentaa vain viralliseen tilinpäätökseen, jonka johto on hyväksynyt ja allekirjoittanut.	Ministeriö toteaa, että virallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä sen teknisestä muodosta riippumatta. PRH:lle rekisteröitäväksi toimitettava tilinpäätös on juridiselta luonteeltaan jäljennös teknisestä muodosta riippumatta. Lisäksi ministeriö viittaa Keskuskauppakamarin huomautukseen esitettyyn ministeriövastineeseen kohta **3.3.**
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
4.4 Suomen Tilintarkastajat huomauttaa, että tilintarkastajan tehtävien lainsäädännössä on oltava ehdottoman selkeitä. Jos digitaalisen rekisterimerkinnän oikeellisuuden varmentamista pidetään tarpeellisena, siitä tulee säätää nimenomaisesti laissa.	• Ministeriö viittaa Keskuskauppakamarin huomautukseen esitettyyn ministeriövastineeseen kohtaan **3.3.** erityisesti PRH:n tilintarkastusvalvonnan tulkintaan tilintarkastusmerkintöjen tarkastamisesta.

5 Verohallinto

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
5.1 Verohallinnon näkemyksen mukaan uudistus voisi digitaalisuuden edistämiseksi hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetun sijaan koskea samalla kertaa jo laajempaa yritysjoukkoa. Tehokkaan digitaalisen hallinnon edistäminen edellyttää joka tapauksessa lopulta sitä, että kaikki toimijat toimivat digitaalisesti. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi siten, että kaikki kirjanpitovelvolliset olisivat jatkossa velvollisia rekisteröimään vuosittain tilinpäätöstiedot digitaalisesti kauppa-, yhdistys- tai säätiörekisteriin (ml. osuuskunnat, yhdistykset, säätiöt ja kirjanpitovelvolliset elinkeinonharjoittajat).	• Ministeriö katsoo, ettei lakiesitystä ole tältä osin tarpeen täydentää, koska hallitusohjelman mukaisesti direktiivien kansallisessa täytäntöönpanossa niiden ylittävää lisäsääntelyä tulee välttää.

6 Mikro- ja yksinyrittäjät ry

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
6.1 Mikro- ja yksinyrittäjät suhtautuu kriittisesti ajatukseen rakenteisen digitilinpäätöksen pakollisuudesta kaikille yrityksille. Lisäksi se katsoo, että	• Ministeriö toteaa hallituksen esityksen soveltamisalan perustuvan täytäntöönpantavien direktiivien säännöksiin. Ministeriö toteaa

jatkossakin tilinpäätöksen liittäminen pdf-muodossa veroilmoitukseen PRH:lle toimitettavaksi pitää olla riittävä tapa rekisteröintivelvoitteen täyttämiseen pienimmille yrityksille. Lähtökohtaisesti viranomaisten käyttämien ohjelmistojen pitää tällöin huolehtia tilinpäätöksen muuntamisesta digitaaliseksi tai direktiivin edellyttämien tietojen keräämisestä muulla tavalla.	myös, että täytäntöönpantavat direktiivit edellyttävät, että PRH:n kaupparekisteriin toimitettavat asiakirjat ja tiedot ovat rakenteisessa ja koneluettavassa muodossa. Komission kannan mukaan pdf-muotoinen asiakirja ei ole rakenteisessa eikä koneluettavassa muodossa. • PRH:n lakisääteisenä tehtävänä on ylläpitää kaupparekisteriä ja vastaanottaa siihen ilmoitettavat tiedot. Viranomaisen tehtävä ei ole tuottaa rekisteriin ilmoitettavaa sisältöä ilmoittajan puolesta, vaan vastaanottaa, rekisteröidä ja saattaa tiedot julkisiksi.
6.2 Mikro- ja yksinyrittäjät pitää esitettyä voimaantulon aikataulua liian tiukkana ja epärealistisena.	• Ministeriö toteaa aikataulun perustuvan täytäntöönpantavien direktiivien säännöksiin sekä viittaa Suomen Taloushallintoliitto ry:n lausuntoon, jonka mukaan aikataulu on realistinen ohjelmistoyritysten ja tilitoimistojen kannalta. Lisäksi aloittaville yrityksille sekä mikro- ja pienyrityksille tarkoitettu maksuton muunninpalvelu on niiden käytössä aikataulun mukaisesti. Lisäksi voimaantuloa on porrastettu siten, että ne yhtiöt, joilla ei ole tilintarkastusvelvollisuutta, tulevat sääntelyn piiriin myöhemmin kuin tilintarkastettavat yhtiöt.

7 XBRL Suomi

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
7.1 XBRL Suomi kannattaa HE:n luonnosvaiheessa esitettyä 100 000 € liikevaihtoa rajaksi käyttää muunninpalvelua.	• Ministeriö katsoo, ettei muunninpalvelun käyttörajaa ole tarkoituksenmukaista alentaa esityksestä ottaen huomioon muissa lausunnoissa esitetty.
7.2 XBRL Suomi on pitänyt tärkeänä selkeyttää sitä, mikä asiakirja muodostaa yrityksen virallisen tilinpäätöksen. Hallituksen esityksen lähtökohtana on, että yrityksen hallussa oleva, toimielinten allekirjoittama ja myöhemmin vahvistettu tilinpäätös on alkuperäinen tilinpäätös ja rekisteriin toimitettava digitaalinen tilinpäätös on siitä jäljennös. XBRL Suomi pitää ratkaisua tässä vaiheessa käytännöllisenä, mutta ei pidä sitä digitalisaation lopullisena tavoitetilana.	• Ministeriö viittaa vastineisiinsa Keskuskauppakamarin, Suomen Tilintarkastajien ja Finanssialan lausuntoihin annettuihin vastineisiin.
7.3 Taksonomiat: XBRL Suomi toteaa, että onnistunut käyttöönotto edellyttää, että ohjelmistotoimittajilla on riittävän aikaisin käytettävissään lopulliset taksonomiat, tekniset määritykset, validointisäännöt, esimerkki- ja testiaineistot, toimiva testiympäristö sekä selkeä muutostenhallintaprosessi. Kansainvälisesti hyväksytty käytäntö on ollut, että vakiintuneessa käytössä olevasta taksonomiasta julkaistaan uusi versio puoli vuotta aiemmin, kuin sen käyttö raportoinnissa alkaa	• Ministeriö pitää XBRL Suomen huomiota perusteltuna. **Tällä perusteella ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnalle harkittavaksi hallituksen esityksen täydentämistä kirjanpitolain 3 luvun 8a §:n 4 momentin 1. virkkeen muutoksella, joka kuuluisi seuraavasti:** *”Patentti- ja rekisterihallitus julkaisee päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomus-*

(esimerkiksi tilikauden 2025 tietoihin käytettävä taksonomia voidaan julkaista kesäkuussa 2025 ja varsinainen raportointi alkaa keväällä 2026).	*taksonomiasta kullekin raportoitavalle kalenterivuodelle viimeistään sen kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä."*

8. Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
8.1 Hallituksen esitykseen ei sisälly muutoksia kaupparekisterilain 31 §:n 1 momenttiin. • PRH kiinnittää huomiota siihen, että siirryttäessä digitaaliseen tilinpäätösraportointiin, Verohallinnon PDF-muotoisten tilinpäätöskopioiden toimittaminen PRH:n kaupparekisteriin käy tarpeettomaksi. Tämän johdosta PRH ehdottaa kaupparekisterilain 31 §:n 1 momentin kumoamista.	Kaupparekisterilain 31 §:n voimassaolevan 1 momentin mukaan " *Verohallinto voi antaa salassapitosäännösten estämättä rekisteriviranomaiselle kirjanpitovelvolliselta verotuksen toimittamista varten saamansa tuloslaskelman ja taseen sekä muut tiedot ja asiakirjat, jotka kirjanpitovelvollinen on tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimiseksi velvollinen tämän lain tai muun lain nojalla toimittamaan rekisteriviranomaiselle."* • Ministeriö katsoo, että huomautus antaa aihetta hallituksen esityksen täydentämiseen selventävällä toteamuksella digitaalisten tilinpäätösasiakirjojen toimittamisesta suoraan rekisteriviranomaiselle. Tällä perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että kaupparekisterilain 31 §:n 1 momentti muutettaisiin kuulumaan seuraavasti:** "*Verohallinto voi antaa salassapitosäännösten estämättä rekisteriviranomaiselle kirjanpitovelvolliselta verotuksen toimittamista varten saamansa tuloslaskelman ja taseen sekä muut tiedot ja asiakirjat, jotka kirjanpitovelvollinen on tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimiseksi velvollinen tämän lain tai muun lain nojalla toimittamaan rekisteriviranomaiselle.* ***Jos ilmoitusvelvollinen ilmoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, ilmoitusvelvollisen on toimitettava nämä asiakirjat suoraan rekisteriviranomaiselle."***
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
8.2 Hallituksen esityksessä kirjanpitolain 3 luvun 8a §:n 4 momentiksi ehdotetun säännöksen ensimmäinen virke kuuluu: "*Patentti- ja rekisterihallitus julkaisee päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta kullekin raportoitavalle kalenterivuodelle sitä edeltävän kesäkuun loppuun mennessä."* • Patentti- ja rekisterihallitus pitää ehdotettua aikataulua liian kireänä ja käytännössä mahdottomana toteuttaa ja ehdottaa säännöstä	• Edellä kohdassa **7.3** (XBRL Suomi) esitetyllä tavalla myös ministeriö katsoo, että kansainvälisen käytännön mukaisesti asianomaista säännöstä tulee muuttaa edellä kohdassa **7.3**

muutettavaksi siten, että PRH julkaisee päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta kullekin raportoitavalle kalenterivuodelle ennen raportointikauden alkua.	mukaisesti, jolloin tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomia tulee julkaista viimeistään puoli vuotta aiemmin, kuin sen käyttö raportoinnissa alkaa.
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
8.3 Hallituksen esityksessä kirjanpitolain 3 luvun 8b §:n ensimmäinen momentti kuuluu: *"Pien- ja mikroyritys, joka on digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen, voi muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän muunninpalvelun avulla."* • Patentti- ja rekisterihallitus katsoo, että esitetty raja-arvo on liian korkea ja ehdottaa raja-arvon asettamista 100 000 euroon, jotta rajauksella aidosti edistettäisiin yrityksen taloushallinnon digitalisaatiota ja nostettaisiin ohjelmistotoimistoille kannustinta kehittää palveluitaan. Lisäksi PRH:n mukaan säännöksessä ei huomioida aloittavien yritysten tarvetta käyttää muunninpalvelua.	• Ministeriö ei yhdy Patentti- ja rekisterihallituksen kantaan raja-arvon alentamisesta vaan pitää muuntimen raja-arvon pitämistä pien- ja mikroyrityksille tarpeellisena tässä vaiheessa ottaen huomioon muissa lausunnoissa esitetyt kommentit. • Sen sijaan alkavien yritysten muunninpalvelun käyttömahdollisuuden ministeriö pitää tarpeellisena. Tällä perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että kirjanpitolain 3 luvun 8b §:n 1 momentti muutettaisiin kuulumaan seuraavasti:** *"Toimintaansa aloittava yritys sekä pien- ja mikroyritys, joka on digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen, voi muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän muunninpalvelun avulla"*
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
8.4 Hallituksen esityksessä tilintarkastuslain 3 luvun 4 § kuuluu: *"Kun tilintarkastus on suoritettu, tilintarkastajan on joko tehtävä tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen, tai muutoin yksilöitävä tilintarkastuskertomuksessaan luotettavalla tavalla tilinpäätös, josta tilintarkastuskertomus on annettu. Kirjanpitolain 3 luvun 8 a §:ssä tarkoitettuun digitaalisessa muodossa laadittuun tilinpäätökseen tilinpäätösmerkintä laaditaan digitaalisesti."* Hallituksen esityksessä tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 1 momentti kuuluu: *"Tilintarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuskertomuksessa on yksilöitävä sen kohteena oleva tilinpäätös sekä ilmoitettava, mitä tilinpäätössäännöstöä tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu. Tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava, mitä tilintarkastusstandardeja tilintarkastuksessa on noudatettu. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava tilintarkastajan toimipaikka. Digitaalisessa muodossa laaditun tilinpäätöksen tilintarkastuskertomus laaditaan digitaalisesti."*	• Ministeriö katsoo, että huomautus antaa aihetta hallituksen esityksen täydentämiseen valtuuttamalla PRH antamaan määräyksiä tilintarkastuskertomuksen, tilinpäätösmerkinnän ja kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalisista merkinnöistä. Tällä perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että tilintarkastuslain 3 luvun 4 § muutettaisiin kuulumaan seuraavasti:** *"Kun tilintarkastus on suoritettu, tilintarkastajan on joko tehtävä tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen, tai muutoin yksilöitävä tilintarkastuskertomuksessaan luotettavalla tavalla tilinpäätös, josta tilintarkastuskertomus on annettu. Kirjanpitolain 3 luvun 8 a §:ssä tarkoitettuun digitaalisessa muodossa laadittuun tilinpäätökseen tilinpäätösmerkintä laaditaan digitaalisesti.* ***Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä tilinpäätösmerkinnän tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä."*** • Samalla perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 1 momentti muutettaisiin kuulumaan seuraavasti:** "*Ti-*

Hallituksen esityksessä tilintarkastuslain 3 luvun 5a §:n 6 momentti kuuluu: *”Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus laaditaan digitaalisesti. Kestävyystarkastusyhteisön puolesta varmennuskertomuksen allekirjoittaa päävastuullinen kestävyysraportointitarkastaja. Jos varmennuksen toimittamista varten on valittu useita kestävyysraportointitarkastajia tai kestävyystarkastusyhteisöjä, kunkin tarkastajan ja kunkin yhteisön puolesta toimivan tarkastajan on allekirjoitettava varmennuskertomus.”* • Patentti- ja rekisterihallitus huomauttaa, ettei hallituksen esitykseen sisälly PRH:lle valtuutta antaa määräyksiä tilintarkastuskertomuksen ja tilinpäätösmerkinnän eikä kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalisista merkinnöistä (tägäyksistä).	*lintarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuskertomuksessa on yksilöitävä sen kohteena oleva tilinpäätös sekä ilmoitettava, mitä tilinpäätössäännöstöä tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu. Tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava, mitä tilintarkastusstandardeja tilintarkastuksessa on noudatettu. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava tilintarkastajan toimipaikka. Digitaalisessa muodossa laaditun tilinpäätöksen tilintarkastuskertomus laaditaan digitaalisesti.* ***Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä tilintarkastuskertomuksen tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä.”*** • Samalla perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että tilintarkastuslain 3 luvun 5a §:n 6 momenttiin ehdotettua ei muutettaisi, vaan lisättäisiin uusi 9 momentti. Tällöin tilintarkastuslain 3 luvun 5a §:n 6 momentti jäisi kuulumaan seuraavasti:** *”Kestävyystarkastusyhteisön puolesta varmennuskertomuksen allekirjoittaa päävastuullinen kestävyysraportointitarkastaja. Jos varmennuksen toimittamista varten on valittu useita kestävyysraportointitarkastajia tai kestävyystarkastusyhteisöjä, kunkin tarkastajan ja kunkin yhteisön puolesta toimivan tarkastajan on allekirjoitettava varmennuskertomus”* **Tällöin tilintarkastuslain 3 luvun 5a §:n 9 momentti lisättäisiin kuulumaan seuraavasti:** *”Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus laaditaan digitaalisesti. Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä.”*
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
8.5 Edellä esitetyt Patentti- ja rekisterihallituksen huomautukset	• Edellä esitettyjen muutosten johdosta ja sen varmentamiseksi, että digitaalinen ilmoittamisvelvollisuus voidaan toteuttaa direktiivivaatimusten edellyttämässä aikataulussa, **ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi, että mietintöperusteluihin sisällytettäisiin selventävä lausuma** esimerkiksi seuraavasti: ***”Digitaalisesti raportoivien kirjanpitovelvollisten on toimitettava digitaalinen jäljennös tilinpäätösasiakirjoistaan Patentti- ja rekisterihallitukselle rekiste-***

	röitäväksi riippumatta Patentti- ja rekisterihallituksen tietoteknisistä valmiuksista ja niihin perustuvien viranomaispäätösten antamisaikataulusta. ”

9 Finanssiala (FA)

Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
9.1 Hallituksen esityksessä ehdotetaan kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 4 momentiksi seuraavaa säännöstä: *”Luottolaitoksiin, vakuutusyhtiöihin ja työeläkeyhtiöihin tai niiden sivuliikkeisiin ei sovelleta digitaalisesti raportoivaa kirjanpitovelvollista koskevia säännöksiä.”* • FA esittää talletuspankkien yhteenliittymille johdonmukaista kohtelua luottolaitosten, vakuutusyhtiöiden ja työeläkeyhtiöiden tavoin. • FA esittää työeläkeyhtiöiden määräysvallassa olevien yhtiöiden poissulkemista soveltamisalasta. • FA esittää luottolaitoksien ja vakuutusyhtiöiden määräysvallassa olevien yhtiöiden sekä myös niiden yhtiöiden, jotka yhdistellään luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen, poissulkemista soveltamisalasta • FA esittää myös muiden finanssialan yritysten kansallisen digitilinpäätössääntelyn rajaamista pois soveltamisalasta.	• FA:n esittämät huomiot ovat perusteltuja finanssialan yritysten yhdenmukaisen kohtelun kannalta niiden ollessa erityisessä viranomaisvalvonnassa. **Ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 4 momentin täsmentämistä** lisäämällä siihen FA:n esittämät yritykset, jolloin lainkohta kuuluisi seuraavasti: ”***Luottolaitoksiin, vakuutusyhtiöihin ja työeläkeyhtiöihin, sijoituspalveluyrityksiin, rahastoyhtiöihin ja talletuspankkien yhteenliittymiin, niihin kuuluvien yritysten määräysvallassa oleviin yhteisöihin sekä yhtiöihin, jotka yhdistellään luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen, ja edellä mainittujen sivuliikkeisiin ei sovelleta digitaalisesti raportoivaa kirjanpitovelvollista koskevia säännöksiä.”***
Lausunnossa esitetyt huomautukset	Ministeriövastine
9.2 FA esittää lausunnossaan täsmennyksiä digitaalisen tilinpäätöksen oikeudelliseen luonteeseen. FA:n mielestä hallituksen esityksen pykäläteksti ei selkeästi tue hallituksen esityksen perusteluja siitä, että digitaalinen tilinpäätös ei ole virallinen: • ehdotetun kirjanpitolain 3 luvun 8 § 2 momentin mukaan digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätös ja toimintakertomus "laaditaan digitaalisessa muodossa", ehdotetussa 3 luvun 8 a §:ssä tämä muoto määritellään XHTML/iXBRLmuodoksi • sekä ehdotetun 3 luvun 9 § 1 momentin mukaan rekisteröitäväksi on ilmoitettava juuri "digitaalisessa muodossa laadittu tilinpäätös”, • kun taas ”jäljennös”- sanamuotoa on käytetty myöhemmin vain fyysisinä asiakirjoina laadittuihin tilinpäätöksiin (kirjanpitolaki 3:9.2).	Hallituksen esityksen perusteluissa (s. 33-34) todetaan, että *”Virallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä. Tämä alkuperäinen allekirjoitettu tilinpäätös jää yhtiön haltuun. Digitaalinen tilinpäätös, joka toimitetaan PRH:lle, on juridiselta luonteeltaan jäljennös. Tämä on yhdenmukainen oikeustila myös kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjen kestävyysraportointiyritysten digitaalisten tilinpäätösten kanssa.”* Ministeriö toteaa täsmennyksenä, että virallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä sen teknisestä muodosta riippumatta. PRH:lle rekisteröitäväksi toimitettava tilinpäätös on juridiselta luonteeltaan jäljennös teknisestä muodosta riippumatta. • FA:n ja muiden lausunnonantajien lausuntojen perusteella **ministeriö ehdottaa Talousvalio-**

	kunnan harkittavaksi, että mietintöperusteluihin sisällytettäisiin selventävä lausuma esimerkiksi seuraavasti: **”*Kirjanpitolain 3 luvun 8 §, 8a §, 8b §, 8c § ja 9 §:ään lisättävät säännökset eivät tarkoita, että digitaalisesti raportoivien kirjanpitovelvollisten virallinen tilinpäätös olisi jokin muu asiakirja kuin yhtiökokouksessa vahvistettu ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittama tilinpäätös. Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäväksi toimitettava tilinpäätös on juridiselta luonteeltaan jäljennös teknisestä muodosta riippumatta.*”** • FA:n ja muiden lausunnonantajien esittämät huomiot digitaalisen tilinpäätöksen oikeudellisesta luonteesta ovat aiheellisia. **Ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 3 momentin 1 virkkeen täsmentämistä** lisäämällä siihen digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen velvollisuus laatia tilinpäätös ja toimintakertomus digitaalisessa muodossa nimenomaisesti niiden rekisteröintiä varten, jolloin lainkohta kuuluisi seuraavasti: ***”Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on laadittava niiden rekisteröintiä varten digitaalisessa muodossa.”*** • Lisäksi **Ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi kirjanpitolain 3 luvun 8a §:n 1 momentin 1 virkkeen täsmentämistä** lisäämällä siihen digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen velvollisuus laatia tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös XHTML-muodossa nimenomaisesti niiden rekisteröintiä varten, jolloin lainkohta kuuluisi seuraavasti: ***”Digitaalinen tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on laadittava niiden rekisteröintiä varten noudattaen sähköistä XHTML-muotoa.”*** • Lisäksi **Ministeriö ehdottaa Talousvaliokunnan harkittavaksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 1 momentin täsmentämistä** lisäämällä siihen digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen velvollisuus ilmoittaa digitaalisen tilinpäätöksen nimenomaisesti jäljennöksenä niiden rekisteröintiä varten, jolloin lainkohta kuuluisi seuraavasti: ***” Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava digitaalisessa muodossa laadittu jäljen-***

	nös tilinpäätöksestään, toimintakertomuksestaan ja konsernitilinpäätöksestään rekisteröitäviksi Patentti- ja rekisterihallitukselle”

23.9.2026

Toni Hagner
erityisasiantuntija
050-4638363